

Scholieren kunnen het beste in Beieren wonen

Grote verschillen in onderwijsniveau binnen Duitsland

Achtergrond - 23 juni 2010

Scholieren in Beieren presteren veel beter dan leeftijdgenoten in Noord-Duitsland. De leesvaardigheid van Noord-Duitse scholieren, bijvoorbeeld, blijft een jaar achter bij die van Zuid-Duitse. De invoering van landelijke normen in 2001 heeft geen eenheid weten te brengen in het per deelstaat geregelde Duitse onderwijs, laat nieuw onderzoek zien.

Het Berlijnse Instituut voor Kwaliteitsontwikkeling in het Onderwijswezen vergeleek het onderwijsniveau in de vakken Duits en Engels in alle zestien Duitse deelstaten met elkaar onder veertigduizend scholieren van 15 jaar oud.

Dat leverde grote niveauverschillen op. De beste lessen worden verzorgd in de Zuid-Duitse deelstaten Beieren en Baden-Württemberg. Scholieren uit Hamburg, Berlijn, Brandenburg en Bremen zijn het slechtst af. De deelstaten beslissen in Duitsland zelf over inhoud en opzet van het onderwijs.

Niveaueverschillen

De uitkomst van het onderzoek is een domper voor de deelstaten. Zij hebben negen jaar geleden al stappen ondernomen om de niveaueverschillen terug te dringen. Afgesproken werd standaards in te voeren waaraan alle scholieren zouden moeten voldoen. Wel hebben de deelstaten de organisatie van hun onderwijs in eigen hand gehouden.

Aanleiding voor de invoering van de landelijke maatstaven was de uitkomst van de PISA-studie uit 2001. Dit vergelijkende onderzoek naar het onderwijsniveau in de OESO-lidstaten sloeg in Duitsland in als een bom. Het peil van het Duitse middelbare onderwijs was veel lager lag dan in de omringende landen en het niveau per deelstaat verschilde sterk. Ook bleek het schooltype waarop scholieren zaten sterk afhankelijk van de sociaal-maatschappelijk positie van hun ouders.

Speerpunt

De Duitse deelstaten verklaarden het onderwijs daarop tot speerpunt. Met succes, want Duitsland deed het al veel beter in de PISA-studies van 2003 en 2006. Toch

blijkt uit dit nieuwe onderzoek dat de maatschappelijke achtergrond nog steeds een belangrijke rol speelt in het onderwijsniveau. Zo hebben kinderen uit de hogere sociale klassen in heel Duitsland gemiddeld 4,5 keer zoveel kans op het gymnasium terecht te komen als even intelligente kinderen uit arbeidersgezinnen.

Ook wat dit betreft zijn de verschillen tussen de deelstaten groot. In Beieren hebben kinderen van hoogopgeleide ouders 6,6 keer zoveel kans op het gymnasium te belanden als kinderen van laaggeschoolde ouders. In Berlijn ligt de verhouding bij 1,7. Uit het onderzoek blijkt verder dat de uit de PISA-studies naar voren gekomen achterstand van migrantenkinderen niet is weggewerkt.

Naar aanleiding van het onderzoek roepen wetenschappers daarom om meer en vroegere begeleiding in het onderwijs. Bijna een kwart van de 15-jarigen die aan het onderzoek deelnamen, kan alleen teksten op basisschoolniveau begrijpen.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel:

<https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/523/scholieren-kunnen-het-beste-in-beieren-wonen>